

Bijlage 3: Overzicht nieuwe en gewijzigde eind- en toetstermen

De eind- of toetstermen in dit overzicht zijn nieuw of aangepast als gevolg van de ontwikkelingen van *bijlage 2*. Ook zijn er eind- of toetstermen gewijzigd als gevolg van aanpassingen uit redactieoverwegingen.

Wft module Basis

Toetsterm	Omschrijving toetsterm	Niveau	Wijziging/nieuw
1c.7	De kandidaat kan uitleggen dat de handelingsbekwaamheid, samenlevingsvorm en leeftijd van de kredietaanvrager een rol spelen bij het sluiten van een overeenkomst, zoals het verlenen van het consumptief krediet.	B	Wijziging
1c.22	Vervalt	B	
1f.5	De kandidaat kan de klachten- en geschilleninstellingen, Klachten instituut financiële dienstverlening (Kifid), Stichting Klachten en Geschillen Zorgverzekeringen (SKGZ) en stichting Tuchtrect Banken noemen en kort beschrijven op welke gebieden zij werkzaam zijn.	K	Wijziging

Wft module Consumptief krediet

Toetsterm	Omschrijving toetsterm	Niveau	Wijziging/nieuw
1a.3	De kandidaat kan de pre- en postcontractuele informatieverplichtingen benoemen en verklaren.	B	Was 1e.3
1a.4	De kandidaat kan het aanbod en de marktpositie van de verschillende categorieën kredietverleners alsook de rol en functie van het intermediair beschrijven.	K	Was 1e.4
1e.1	taxonomiewijziging	K	Wijziging
1e.2	Vervalt	K	Wordt 1i.5
1e.3	Vervalt	B	Wordt 1a.3
1e.4	Vervalt	K	Wordt 1a.4
1e.5	De kandidaat kan benoemen welke factoren een rol kunnen spelen bij het beoordelen van de hoogte van een aanvraag en het bepalen van een kredietvergoeding (waaronder risk-based pricing) de beoordeling van een kredietaanvraag.	K	Wijziging

Vaardigheid		Norm/Resultaat/Prestatie-indicator	Toelichting op vaktechnische of communicatieve aspecten van de vaardigheid of omstandigheden rond de vaardigheid	
3a.1 Gegevens voor het klantprofiel analyseren.		<ul style="list-style-type: none"> • De kandidaat berekent de kredietsom, de limiet, de maandtermijn, het contractbedrag, de looptijd, de leencapaciteit en risico's op de juiste wijze, indien gewenst met behulp van de software. • De kandidaat interpreteert het toetsantwoord van het BKR op de juiste wijze. 	Begrijpt de kandidaat, in grote lijnen, hoe de kredietsom, de limiet, de maandtermijn, het contractbedrag, de looptijd, de leencapaciteit en risico's tot stand komen?	Wijziging
3a.2 Klantprofiel opstellen.	De krediet-aanvraag (en niet meer).	<ul style="list-style-type: none"> • Is op basis van de resultaten van de analyses. • Zowel huidige als toekomstige situatie. • Het klantprofiel is volledig: doelstelling, financiële positie, risicobereidheid, kennis en ervaring. • De kandidaat bepaalt de budgetdiscipline van de klant. • De kandidaat inventariseert en analyseert de risico's die de doelstellingen van de klant kunnen bedreigen. • Risico's zijn juist berekend. 	Kan de kandidaat de gegevens met elkaar in verband brengen? Bijv. hoog inkomen versus jonge leeftijd. Durft de kandidaat een overmatig uitgavenpatroon ten opzichte van het inkomen te benoemen bij de klant?	Wijziging

2d.2 Haalbaarheid van de financiering inschatten.	De kandidaat maakt een realistische inschatting op basis van alle door de klant aangeleverde informatie of de aanvraag uiteindelijk geaccepteerd zal worden.		Wijziging
---	--	--	------------------

3b.1 Het advies ontwerpen.	Situatie van de klant.	<ul style="list-style-type: none"> • Het kredietadvies sluit aan bij het klantprofiel. • Advies voldoet aan de wettelijke regels en regels met betrekking tot zelfregulering. • Berekent de bruto- en nettolasten op de juiste wijze, ook in het geval van een krediet bestemd voor de eigen woning. • De kandidaat maakt inzichtelijk of arbeidsongeschiktheid en onvrijwillige werkloosheid en overlijdensrisico's extra verzekerd moeten worden, zodat de klant een bewuste keuze kan maken. De variabelen looptijd en het termijnbedrag zijn zo bepaald dat de (maand)lasten betaalbaar zijn. Kandidaat voorkomt overkreditering. • De kandidaat verwerkt in het advies de mogelijke gevolgen voor de financiering bij, op het moment van het advies bekend zijnde, verandering van de levenssituatie van de klant. 	<p>Kandidaat verantwoordt het volledige advies .</p> <p>Kan de kandidaat inzicht verschaffen in de afwegingen die bij de beoordeling een rol hebben gespeeld?</p> <p>Kan de kandidaat de fiscale gevolgen van het kredietvoorstel goed inschatten?</p>	Wijziging
3b.3 Het advies aan de klant uitleggen.	Klantgesprek.	<ul style="list-style-type: none"> • De kandidaat kan de gevolgen aan de klant inzichtelijk maken. Klant heeft inzicht in de risico's. • Inclusief de fiscale gevolgen van het kredietvoorstel, ook in geval van een krediet bestemd voor de eigen woning. • De (maand) lasten zijn voor de klant inzichtelijk. • De samenstelling van het consumptief krediet en de premie van de eventuele betalingsbeschermer(s) zijn voor de klant inzichtelijk. 	Is de opbouw van de premie voor de klant transparant?	Wijziging

Eindterm 1i	De persoon baseert verricht zijn werkzaamheden met betrekking tot het beheer en actueel houden van het advies op basis van kennis van het proces rondom kredietbeheer.		Wijziging
--------------------	--	--	------------------

Toetsterm	Omschrijving toetsterm	Niveau	Wijziging/nieuw
1i.5	De kandidaat kan de mogelijkheden van de kredietgever voor beslaglegging en uitwinning benoemen.	K	Was 1e.2

Wft Module Inkomen

4b.2 Integer omgaan met de klantgegevens.		De kandidaat gaat integer met de klantgegevens om. Respekteert privacy- en patiëntenrechten (o.m. WGBO, WMK).		Wijziging
2f.5 Het beheertraject op de juiste wijze vastleggen in het klantdossier.		Dossier bevat de juiste gegevens en deze zijn op een gemakkelijke manier terug te vinden. Te beoordelen is of het beheer op een juiste manier heeft plaatsgevonden.	In verband met de zorgplicht is een goede vastlegging en archivering van belang. Ook in het kader van het toezicht is het van belang dat het dossier compleet en goed reconstrueerbaar is. De privacywetgeving moet daarbij betrokken worden.	Wijziging

Wft module Pensioen

Eindterm 1b De persoon baseert zijn advies met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) op juridische kennis van rechtspersonen en ondernemingsstructuren.	Wijziging
--	------------------

1b.2	De kandidaat kan aangeven wie de beslissers zijn bij het aangaan van een pensioenovereenkomst en kan aangeven wat de verschillen zijn tussen vertegenwoordigingsbevoegdheid en beslissingsbevoegdheid, ook binnen een internationaal bedrijf.	B	Wijziging
------	---	---	------------------

Eindterm 1c De persoon baseert de uitvoering van de risicoanalyse ten behoeve van het advies met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) op kennis van de basisprincipes, hoofdlijnen en actuele ontwikkelingen van risicomangement.			Wijziging
1c.10	De kandidaat kan de processtappen van het pensioentraject in het kader van de risicoanalyse van de onderneming en van de actieve en niet-actieve deelnemer en de pensioengerechtigde beschrijven.	K	Wijziging
1c.11	De kandidaat kan de risico's die verbonden zijn aan het partnerpensioen aan de werkgever en aan de actieve en niet-actieve deelnemer en de pensioengerechtigde uitleggen.	B	Wijziging
1c.12	De kandidaat kan de uitkomsten van de risicoanalyse tussen een keuze voor een algemeen pensioenfonds(apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds(bpf), pensioenverzekeraar of premiepensioeninstelling(ppi) ten behoeve van de werkgever en de gevolgen voor de actieve-, niet-actieve deelnemer en de pensioengerechtigde uitleggen.	B	Wijziging

Eindterm 1d De persoon baseert de uitvoering van de risicoanalyse ten behoeve van het advies met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) op kennis van de relevante bedrijfseconomische vraagstukken (zoals groei, stabilisatie, krimp) en financiële verslaglegging van een onderneming.			Wijziging
1d.5	De kandidaat kan de uitkomsten van de financiële analyse tussen een eventuele keuze voor een algemeen pensioenfonds(apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds(bpf), pensioenverzekeraar of premiepensioeninstelling (ppi) ten behoeve van de werkgever uitleggen.	B	Wijziging

Eindterm 1e De persoon baseert de uitvoering van de risicoanalyse ten behoeve van het advies met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) op risicoanalyse van de financiële draagkracht van de betreffende werkgever .			Wijziging
1e.7	De kandidaat kan de uitkomsten van de risicoanalyse naar financiële draagkracht tussen een algemeen pensioenfonds (apf), vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar of premiepensioeninstelling (ppi) uitleggen.	B	Wijziging

Eindterm 1f De persoon baseert de uitvoering van de risicoanalyse ten behoeve van het advies met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) op kennis van de wijze van investeren of beleggen van vermogen.			Wijziging
1f.2	De kandidaat kan de gevolgen en risico's voor een verzekeraar en de werkgever bij het investeren van de	K	Wijziging

	pensioenpremie bij een salarisdiensttijdregeling versus een premieovereenkomst beschrijven.		
1f.5	De kandidaat kan de verschillende vormen van variabele uitkeringen beschrijven.	K	Nieuw

2e.3 Onderzoeken of een bepaalde pensioen-uitvoerder een passende pensioenvoorziening kan bieden.	<p>De kandidaat onderzoekt de betaalbaarheid van de premiestelling bijvoorbeeld n.a.v. renteontwikkeling, beleggingsbeleid en de gekozen uitgangspunten bij de premiestellingen.</p> <p>De kandidaat onderzoekt de gevolgen van de samenstelling van het deelnemersbestand voor de premiestelling en de toekomstige ontwikkeling daarvan.</p> <p>De kandidaat analyseert de verschillen in het beleggingsbeleid tussen de verschillende algemeen pensioenfondsen en tussen collectiviteitkringen binnen de algemene pensioenfondsen. Kandidaat kan de verschillen uitleggen.</p> <p>De kandidaat analyseert en licht de actuariële en bedrijfstechnische nota op hoofdlijnen toe (ABTN).</p> <p>De kandidaat interpreteert de haalbaarheidstoets in relatie tot het financiële beleid van een algemeen pensioenfonds.</p>	<p>Veronderstelt kennis van de theorie over beleggingen, kennis t.a.v. actuariële rekenen en de verschillende wijzen waarop de premie kan worden vastgesteld.</p> <p>Een algemeen pensioenfonds stelt zelf de ABTN en haalbaarheidstoets op.</p> <p>De kandidaat dient deze te kunnen interpreteren.</p>	Wijziging
2e.4 Onderzoeken of de pensioenvoorziening passend is bij de situatie van de actieve-, niet-actieve deelnemer en de pensioengerechtigde.	De kandidaat houdt bij de pensioenoplossing rekening met de financiële situatie en risicobereidheid van de actieve- niet-actieve deelnemer en de pensioengerechtigde.	De kandidaat stelt vast en inventariseert of de vaste of variabele pensioenuitkering een passende oplossing biedt bij premie- en kapitaalovereenkomsten.	Wijziging

Eindterm 2f De persoon beschikt over het vermogen om met het oog op de pensioenvoorziening de risicobereidheid en het risicoprofiel van de onderneming en van de actieve, niet-actieve deelnemer en de pensioengerechtigde op heldere wijze in kaart te brengen en vast te leggen.			Wijziging
2f.1 De financiële informatie analyseren.	De kandidaat is verantwoord kritisch. Na de analyse krijgt men een goed beeld van de financiële positie. Vraagt door in onbekende financiële situaties, bijvoorbeeld ontwikkeling rekening-courant verhoudingen met directie en dochterondernemingen.	Gesprekspartners zijn onder meer: accountant, directie controller, vertegenwoordigend overleg organisatie, actieve-, niet actieve deelnemer, pensioengerechtigde en belangenbehartigers.	Wijziging
2f.2 De te bereiken doelstellingen, strategie en activiteiten van de onderneming analyseren.	De kandidaat voert de risicoanalyse fasegewijs uit. Brengt de risico's die zich kunnen voordoen bij een tweede pijler pensioensituatie goed in kaart door de informatie te verzamelen, te beoordelen en te documenteren. Zorgt ervoor dat de risicoanalyse traceerbaar en herleidbaar is. Op basis van de verzamelde informatie kan de kandidaat inschatten hoe groot de kans is dat een betreffend risico zich zal voordoen en kan de mogelijke gevolgen aangeven als een betreffend risico zich daadwerkelijk voordoet. Kandidaat heeft zelf een goed inzicht in de mogelijke risico's van de pensioenvoorziening voor een organisatie en geeft de werkgever een goed inzicht van de risico's die hij zelf wel of niet kan of wil dragen.	Past de kennis toe van systematische risicoanalyse.	Wijziging

Eindterm 3b De persoon demonstreert en bewijst dat hij het risicoanalysetraject met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi), zelfstandig en succesvol kan uitvoeren.			Wijziging
3b.1 Pensioenadviestraject fasegewijs uitvoeren.	De keuze voor een pensioenuitvoerder beïnvloedt het uit te voeren adviestraject.	De kandidaat doet grondig onderzoek naar de mogelijkheden voor de keuze van een pensioenuitvoerder. De kandidaat werkt procesmatig. Legt informatie op de juiste wijze vast. De kandidaat heeft na afloop een goed inzicht in de risico's van de pensioenvoorziening voor een organisatie. Klant is op de hoogte. Creëert draagvlak voor de modelmatige benadering van risicomangement bij de opdrachtgever. Het resultaat is herkenbaar voor de opdrachtgever. Keuze voor een pensioenuitvoerder kan goed onderbouwd worden.	Wijziging

<p>3b.2 Met de werkgever communiceren over de risico's die zich kunnen voordoen bij een tweede-pijler pensioensituatie.</p>	<p>Verschillende opleiding- en kennisniveaus van klanten. Een algemeen pensioenfonds kent een eigen begrippenkader, zoals, collectiviteitskringen en ringfencing, dat toelichting behoeft.</p>	<p>Gebruikt duidelijke en begrijpelijke taal. Geeft voorbeelden, stelt vragen om te toetsen of de werkgever een en ander begrepen heeft. Controleert of de werkgever in eigen woorden kan vertellen welke risico's gedekt zijn. Het aspect van solidariteit bij een algemeen pensioenfonds tussen werkgevers, (ook onderling onder werkgevers) actieve en niet-actieve deelnemers, pensioengerechtigde bij een pensioen wordt gemeld, besproken en gewogen. Gaat na of de werkgever de betekenis begrijpt van het belanghebbenden orgaan of verantwoordingsorgaan. Gaat na of de keuzes voor de werkgever voor aanpassingen van de arbeidsvoorwaarden pensioen door het bestuur van een algemeen pensioenfonds beperkt kunnen worden</p>		<p style="text-align: center;">Wijziging</p>
---	--	--	--	---

		(bijvoorbeeld in het kader van evenwichtige belangenbehartiging).		
3c.1 De motieven van de DGA met betrekking tot de pensioenvoorziening vaststellen en deze analyseren.	<p>Een DGA geeft aan flexibel te willen zijn ten aanzien van premiebetaling. Af te vragen is of lijfrente of lijfrentesparen dan mogelijk passender is bij het doel van de DGA dan pensioen.</p> <p>Een DGA geeft aan voor de hoogte van zijn oudedagsvoorziening afhankelijk te zijn van zijn onderneming. Afhankelijk van zijn doel en risicobereidheid zal een DGA keuzes moeten maken voor ofwel premievrije voortzetting, afkoop ,omzetting naar oudedagsverplichting van de pensioentoezegging in eigen beheer. De vraag is of een lijfrente passend is bij de oudedagsvoorziening voor de DGA en/of zijn besloten vennootschap.</p>	<p>Kandidaat adviseert over risico en rendement op pensioenvoorziening eigen beheer ten behoeve van de opgebouwde aanspraken in vergelijking of in combinatie met risico en rendement van een verzekerd pensioen, analyseert doelstellingen, kennis en ervaring van de DGA met betrekking tot pensioen. De kandidaat beschrijft de mogelijkheden van DGA voor zijn oude dag, in het bijzonder de hoogte van het opgebouwde pensioen, lijfrente, oudedagsverplichting of lijfrente, banksparen en box III.</p> <p>Kan goed op basis van een klantgesprek na afloop aangeven welke doelen de DGA en zijn B.V. hebben ten aanzien</p>		Wijziging

		<p>van de voortzetting van een voorziening voor de oudedag of bij overlijden. In hoeverre staat het creëren van liquiditeiten of de mate waarin de DGA een zeker inkomen na de pensioendatum wil centraal? De kandidaat wijst daarbij op risico's, gevolgen van verzekeren en de mogelijkheden m.b.t. omzetting van eigen beheer naar een oudedagsverplichting of afkoop.</p> <p>De kandidaat kan duidelijkheid verschaffen over het verschil tussen de reële en fiscale waardering van de bestaande pensioenvoorziening.</p>		
--	--	---	--	--

<p>Eindterm 1g De persoon baseert zijn advies met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) en het verzekerde pensioen voor de directeur-grotaandeelhouder op grondige en actuele kennis met betrekking tot relevante wetgeving inzake pensioen.</p>	<p>Wijziging</p>
--	-------------------------

1g.3	De kandidaat kan uitleggen hoe het Burgerlijk Wetboek (BW) en de Pensioenwet (Pw) inwerkt op de arbeidsovereenkomst met betrekking tot pensioen.	B	Wijziging
1g.8	De kandidaat kan de gevolgen aangeven van de fiscale regelgeving, de Pensioenwet (Pw) en Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 (Wet bpf) op de pensioenvoorziening van de werkgever. De kandidaat kan de gevolgen aangeven van het bestaan van een beroepspensioenfonds of een ondernemingspensioenfonds op de pensioenvoorziening van de werkgever.	B	Wijziging
1g.10	De kandidaat kan de relatie aangeven tussen de Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB) en de Wet inkomstenbelasting 2001 (Wet IB) op pensioen.	B	Wijziging
1g.11	De kandidaat kan aan de werkgever uitleggen welke risico's zijn verbonden aan een pensioenvoorziening in geval van aansluiting bij een algemeen pensioenfonds (apf), een vrijwillige aansluiting bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), onderbrengen bij een pensioenverzekeraar of premiepensioeninstelling (ppi).	B	Wijziging
1g.12	De kandidaat kan aan een werkgever uitleggen welke risico's een collectiviteitskring van het algemeen pensioenfonds (apf) met zich meebrengt.	B	Wijziging
1g.13	De kandidaat kan de actieve-, niet actieve deelnemer, en de pensioengerechtigde de kenmerken en keuzes uitleggen van de pensioenregeling.	B	Wijziging
1g.14	De kandidaat kan de kenmerken van de variabele pensioenuitkering	K	Nieuw

	benoemen.		
--	-----------	--	--

Eindterm 1h De persoon baseert zijn advies met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) op begrippen en procedures inzake actuarieel rekenen.			Wijziging
1h.1	De kandidaat kan onder andere de volgende pensioenbegrippen met betrekking tot de tarief- of kostengrondslagen omschrijven en in voorkomende gevallen toepassen: U-rendement, UFR, rente termijnstructuur, garantiepremie, technisch resultaat, gesepareerd depot, maatschappij winstdeling, rekenrente, bestemmingsreserve, toeslag, life cycle, bepaald en onbepaald partner, gehuwdheidsfrequentie, uitruilvoet, bruto- en netto opslag op premie, generatietafel, overlevingstafels en leeftijdverschuiving, assetpooling, functie weerstandsvermogen, vergunningenplicht apf, (minimaal) vereist eigen vermogen, risicohouding, toekomstbestendige toeslagverlening, single-client of multi-client collectiviteitkring, belanghebbendenorgaan, verantwoordingsorgaan, herstelplan, ABTN, haalbaarheidstoets, variabele- of vastgestelde pensioenuitkering, collectief toedelingsmechanisme of individuele toedeling, variabele uitkering met een vastgestelde periodieke vaste daling, standaard informatiemodellen, (afdekking van de) ontwikkeling van de levensverwachting, projectierente, risicovrije rente, risicohouding en toedelingskring.	B	Wijziging

1h.3	De kandidaat kan de volgende algemene pensioenbegrippen omschrijven en kan deze in voorkomende gevallen toepassen: oudedagsverplichting, toetredingsleeftijd, drempelperiode, wachttijd, minimale toetredingsleeftijd, premieovereenkomst, kapitaalovereenkomst, uitkeringsovereenkomst, AOW-franchise, loonindex, prijsindex, onvoorwaardelijke toeslag, voorwaardelijke toeslag, dispensatie gewezen deelnemer, verschillende premiestaffels, dienstdtijd, elementen die dienstdtijd bepalen, de aanspraken die in stand blijven met levensloop en/of onbetaald verlof, tussentijds ontslag, VUT en prepensioenregeling, de gevolgen van het verbod op leeftijdsdiscriminatie ook in verband met eigen bijdrage, begrenzing van het pensioengevend inkomen, dekkingsgraad en afstempelen, keuze momenten vastgestelde of variabele pensioenuitkering en shoprecht.	B	Wijziging
1h.4	De kandidaat kan het begrip waardeoverdracht omschrijven, kan aangeven welke pensioenvoorzieningen een financieel risico inhouden bij waardeoverdracht en kan in algemene zin de gevolgen van (collectieve) waardeoverdracht aangeven.	B	Wijziging
1h.21	De kandidaat kan in relatie tot pensioenuitvoerders of andere verzekeraars met andere producten het inlooprisico, het uitlooprisico, de inhoud van het Convenant Toegang tot aan arbeid gerelateerde verzekeringen (Van Leeuwen convenant) beschrijven, kan het begrip 'carenzjaar' omschrijven en het belang beschrijven dat nieuwe deelnemers tijdig worden aangemeld.	K	Wijziging
1h.23	De kandidaat kan de verschillen en overeenkomsten tussen een algemeen pensioenfonds (apf), een vrijwillige aansluiting bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) voor wat betreft de wettelijke eisen m.b.t. vergunning, ABTN, inrichting organisatie, effecten van in- en uitstroom op de pensioenlasten en gevolgen bij start en einde van de	B	Wijziging

	opbouw aangeven.		
--	------------------	--	--

Eindterm 1i De persoon baseert zijn advies met betrekking tot een algemeen pensioenfonds (apf), het vrijwillig aansluiten bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) op grondige en actuele kennis met betrekking tot pensioenvoorzieningen als onderdeel van het pakket van arbeidsvoorwaarden van een werkgever.			Wijziging
1i.3	De kandidaat kan de invloed van de Wet op de medische keuringen (Wmk) op het acceptatieproces verklaren, inclusief in- en uitlooprisico's.	B	Wijziging
1i.11	De kandidaat kan de verschillen en overeenkomsten aangeven tussen een algemeen pensioenfonds (apf), een vrijwillige aansluiting bij een bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi) m.b.t. de juridische en financiële gevolgen van het aangaan van een pensioenovereenkomst en verzekering van het nabestaanden- en arbeidsongeschiktheidspensioen.	B	Wijziging

Eindterm 2g De persoon beschikt over het vermogen om adviestrajecten te plannen, te sturen en tot een succes te brengen, waaronder wordt verstaan: <ol style="list-style-type: none"> 1. het kwalitatief en kwantitatief vergelijken van offertes en lopende pensioenvoorzieningen en premiepensioenvorderingen en het verklaren van de verschillen hiertussen; 2. het beoordelen van en adviseren over collectieve waardeoverdracht; 3. het adviseren over winstdelingssystemen en beleggen; 4. het adviseren over excedentregelingen, ook als aanvulling op een algemeen pensioenfonds (apf), bedrijfstakpensioenfonds (bpf) en ondernemingspensioenfonds (opf); 5. het berekenen van lasten en aanspraken; 			Wijziging
--	--	--	------------------

<p>6. het uitleggen van een individuele waardeoverdracht; 7. het vertalen van alle ingewonnen informatie over de werkgever naar een passende pensioenvoorziening; 8. het interpreteren van effecten van toeslagmodellen; 9. relevante wetgeving praktisch te kunnen toepassen; 10. het beoordelen en vormgeven van exitbepalingen; 11. het adviseren over de kenmerken en risico's van collectiviteitskringen; 12. het benoemen en beoordelen van de verschillen in en het adviseren over vaste en/of variabele uitkeringen uit premie- of kapitaalovereenkomst aan actieve-, niet-actieve deelnemers en (aanstaande) pensioengerechtigden .</p>			
<p>2g.1 Offertes van verschillende pensioenuitvoerders met elkaar vergelijken.</p>	<p>Vergelijkt de offertes kwalitatief en kwantitatief met elkaar en kan de verschillen verklaren. Houdt rekening met rekentechnische elementen zoals sterfte, kosten en rente en de verschillen in de producten met betrekking tot winst.</p> <p>Kan de verschillen in uitvoering van de variabele pensioenuitkering beoordelen, zoals wel of geen dalende uitkering, wel of geen verdeling van de opbrengsten, het beleggingsprofiel, effect van kosten op hoogte uitkering, wel of geen gegarandeerd nabestaandenpensioen en het effect op de pensioenuitkering, verschil in beleggingsprofielen, uitleg optimistisch en pessimistisch scenario, effect verzekeren langlevensrisico. Bij rente kan de kandidaat analyseren op welke wijze de rekenrente van het contract tot stand is gekomen en welke invloed dit heeft op de kosten</p>	<p>Bij kosten betreft het zowel kosten in de regeling als de kosten rondom beleggen, zoals provisie, OCF, aan- en verkoopkosten, beheer- en administratiekosten, garantiekosten, de exit voorwaarden en PVI en overige kosten. Bij sterfte betreft het de sterftetabel en de op- of afslagen hierop. De kandidaat kan aangeven hoe pensioenuitvoerders omgaan met ontwikkelingen van de deelnemerspopulatie, economische omstandigheden (bijv. renteontwikkelingen) en het te voeren beleid hierop.</p>	<p>Wijziging</p>

	van de regeling en acceptatie. Gaat bij vergelijking van (ook collectieve) pensioenen zo veel mogelijk uit van gelijke en reële uitgangspunten.		
2g.3 Collectieve waardeoverdracht beoordelen.	Analyseert de factoren inkomende en uitgaande waardeoverdracht. Houdt rekening met elementen zoals reserve, (exit)voorwaarden, overlevingstafels en generatietafels, opslagen, kosten, kortingen, rente, risico's, PVI, winstdeling, acceptatie, ziekte, tijdpad, arbeidsongeschiktheid en amortisatie. Stelt vast of kosten redelijk zijn in relatie tot Pensioenwet (Pw).	Bij premieovereenkomsten betreft het de kosten rondom beleggen, zoals OCF, aan- en verkoopkosten, beheer- en administratiekosten, garantiekosten, PVI en overige kosten.	Wijziging
2g.4 Over winstdelingsvorm en beleggen adviseren.	Werkgever: Kandidaat houdt rekening met het premievolume, de risicobereidheid van de werkgever, de mate van risico-afbouw bij verschillende aanbieders. Beschrijft de risico's en het principe van lifecycle beleggen. Actieve- , niet-actieve deelnemer en pensioengerechtigde. Kandidaat kan adviseren over de mogelijkheden van de variabele uitkering.	De kandidaat moet de voorkomende beleggingsvormen en lifecycles in hoofdlijnen (zoals assetverdeling, methodiek van afbouw van risico's, het afdekken van risico's van een lage rentestand en inleggaranties) onderkennen. De kandidaat kan de werking van collectiviteitskringen uitleggen bij een algemeen pensioenfonds. De kandidaat kan de variabele uitkering in de opbouw- en uitkeringsfase uitleggen.	Wijziging
2g.6 Lasten en aanspraken m.b.v.	Maakt foutloze berekeningen. Berekent de lasten aan de hand van	Betreft de aanspraken en lasten voor de verschillende soorten pensioenovereenkomsten.	Wijziging

<p>software berekenen.</p>	<p>de juiste tarieven van de pensioenuitvoerder. Bepaalt welke lasten de pensioenvoorziening voor de werkgever met zich meebrengt, zowel voor het ouderdomspensioen, nabestaandenpensioen en aanvullende dekkingen. Berekent de koopsom voor aankoop van de pensioenuitkering,; welke kostensoorten er vallen onder de OCF; welke kostensoorten er niet vallen onder de OCF wat het effect is van een OCF op het rendement; de effecten van toeslagverlening. Berekent de pensioenlast bij wijzigingen in het personeelsbestand. Kan de wijze van berekenen verklaren en principes achter de berekeningen uitleggen. Schat uitkomsten op juistheid in.</p> <p>Legt de overeenkomsten en verschillen uit tussen de uitkomsten van de berekeningen van een algemeen pensioenfonds(apf), andere pensioenfonds, pensioenverzekeraars en premiepensioeninstellingen (ppi) .</p>	<p>De berekening van de aanspraken komt voort uit de volgende situaties: bij indiensttreding, salariswijziging, waardeoverdracht, parttime wijziging, arbeidsongeschiktheid, echtscheiding, uitdiensttreding en bij toepassing van flexibiliseringselementen. Betreft de wet- en regelgeving met betrekking tot toeslagverlening; premiekorting verschillende tariefstructuren; de effecten van verschillende rekenrentes omvangkorting.</p>	
----------------------------	---	---	--

<p>Eindterm 3d De persoon demonstreert en bewijst dat hij het adviestraject met betrekking tot pensioenvoorzieningen voor werkgevers met ondernemingen van diverse omvang en complexiteit ten behoeve van diens actieve en niet-actieve deelnemers en pensioengerechtigden zelfstandig, succesvol en correct kan uitvoeren. In dit adviestraject kunnen zich in ieder geval de volgende zaken voordoen met betrekking tot natuurlijke en/of rechtspersonen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. start en einde dienstbetrekking; 2. overlijden; 3. arbeidsongeschiktheid; 4. echtscheiding of ontbinding partnerregelingen; 5. pensioenrichtleeftijd respectievelijk pensioeningangsdatum 6. verwachtingen ten aanzien van pensioen; 7. verlenging van een pensioencontract; 8. collectieve waardeoverdracht; 9. prognosticeren van toekomstige pensioenlasten; 10. versoering of uitbreiding van de pensioenregeling; 11. faillissement of mogelijkheid daartoe; 12. vaste en/of variabele pensioenuitkering. 			<p>Wijziging</p>	
<p>3d.1 Het adviestraject plannen.</p>	<p>Verwerft opdracht via verschillende kanalen bij een nieuwe relatie.</p>	<p>Creëert acceptatie van aanbiedende organisatie, aanbiedende persoon en werkwijze. Onderkent mogelijke belangenverstremming (adviseur versus accountant). Vormt zich een beeld van de markt van de opdrachtgever, vormt zich een beeld van de sector waarin de opdrachtgever zijn onderneming heeft. Overgang naar nieuwe</p>	<p>Wijziging</p>	

		<p>pensioenvoorziening: werkgever heeft belang bij lagere pensioenlasten en derhalve met het akkoord van actieve-, niet actieve deelnemers en pensioengererechtigden. Actieve-, niet-actieve deelnemers en pensioengerechtigden hebben belang bij objectieve voorlichting over gevolgen van de nieuwe voorziening. De pensioenadviseur heeft belang bij het tevreden houden werkgever. Handelt volgens het dienstverleningsdocument dat is overhandigd aan de werkgever. Bespreekt de kosten van het adviestraject met de werkgever, dient offerte hiervoor in. Wijst op mogelijk omvangrijke dienstverlening m.b.t. onderzoek en analyse t.b.v. het advies.</p>		
3d.2 De pensioenvoorziening ontwerpen.		<p>Vertaalt alle over de werkgever, actieve- , niet actieve deelnemer en</p>	<p>Het gaat i.c. om de ingewonnen informatie.</p>	<p>Wijziging</p>

		<p>pensioengerechtigde ingewonnen informatie (van de financiële positie, de risicobereidheid, de doelstellingen en kennis en ervaring naar een passende pensioenvoorziening. Geeft advies indachtig de pensioenleidraden van de Autoriteit Financiële Markten.</p> <p>Gaat goed om met tegenstrijdige prioriteiten/doelstellingen, signaleert en benoemt deze koppelt ze terug aan de betrokkenen.</p>		
<p>3d.3 De ontworpen pensioenvoorziening presenteren.</p>	<p>Presenteert aan opdrachtgever actieve-niet actieve deelnemers, pensioengerechtigden, partners en ondernemingsraad. Heeft het passende aanbod geselecteerd.</p>	<p>Taalniveau, vertelt complexe materie begrijpelijk, didactische aspecten van de presentatie.</p> <p>Besprekt de regeling in samenhang met onder meer de verkregen financiële gegevens van de onderneming.</p> <p>Benoemt risico's op basis van de uitgevoerde risicoanalyse.</p> <p>Wijst op lastenontwikkeling</p>	<p>Wat is het effect van knelpunten?</p> <p>Wordt de oplossing voldoende geaccepteerd?</p> <p>Durf ik ook mogelijke negatieve gevolgen te benoemen van de gekozen pensioenvoorziening?</p>	<p>Wijziging</p>

		<p>en betaalbaarheid. Benoemt financiële, fiscale en juridische implicaties van de regeling. Maakt duidelijk dat het een passend advies is op basis van behoeften analyse. Vult zorgplicht in. Let op mogelijke fraude aspecten (niet informeren actieve-, niet actieve deelnemers en pensioengerechtigden bij wijzigingen). Kandidaat geeft inzicht in de fiscale en juridische risico's die er zijn als er afgeweken wordt van het passend advies. Maakt duidelijk wat deze risico's inhouden.</p>		
<p>3d.5 Adviseren inzake de pensioenvoorzieningen bij fusieprocessen, management buy out, overnames en overgang onderneming.</p>	<p>Heeft te maken met verschillende pensioenvoorzieningen. Kandidaat moet de hoofdregels uit het Burgerlijk Wetboek (BW) en de Pensioenwet (Pw) bij overgang onderneming kunnen toepassen. Kandidaat zet eventuele verschillende</p>	<p>Gaat om met complexiteit, belangentegenstellingen. Contractverlenging: productaanbieder en adviseur hebben belang bij voortzetting (afhankelijk van beloningsstructuur), werkgever heeft belang bij goedkoopste oplossing, werknemer heeft belang bij (ongewijzigde) voortzetting pensioenvoorziening.</p>	<p>Schiet ik hiervoor tekort? Roep ik in dat geval tijdig ondersteuning van andere deskundigen in?</p>	<p>Wijziging</p>

	pensioenvoorzieningen naast elkaar en adviseert over vernieuwde inrichting van de pensioenvoorziening.	Kandidaat begrijpt de (juridische) gevolgen voor de pensioenvoorziening van de over te nemen werknemers en kan deze gevolgen uitleggen.		
3d.6 Onderhandelen met uitvoerder over bevoegdheden, tarieven, exitbepaling, indexatie-ambitie en toegang tot de kring.		Zijn de mogelijkheden en wensen van de werkgever uitputtend onderzocht en gerapporteerd m.b.t de pensioenvoorziening via een algemeen pensioenfonds (apf) bedrijfstakpensioenfonds (bpf), pensioenverzekeraar en premiepensioeninstelling (ppi).		Wijziging

Eindterm 1j De persoon baseert zijn advies met betrekking tot pensioenverzekeringen en premiepensioenvorderingen op grondige en actuele kennis met betrekking tot relevante wetgeving inzake pensioen en de pensioentoezegging aan de directeur-groootaandeelhouder.			Wijziging
1j.1	De kandidaat kan bij echtscheiding ten aanzien van zijn pensioenadvies de volgende wet- en regelgeving toepassen en de gevolgen uitleggen: Wet verevening pensioenrechten bij scheiding (Wet VPS) en pensioenverrekening volgens het arrest Boon van Loon (HR 27 november 1981, NJ 1982, 503). De kandidaat kan verbanden leggen tussen huwelijkse voorwaarden en pensioenregeling. De kandidaat kan ten aanzien van zijn advies over een	B	Wijziging

	pensioenverzekering en premiepensioenvordering omgaan met huwelijkse voorwaarden en/of echtscheidingsconvenant, jurisprudentie rond verevening pensioenrechten bij scheiding en deling van de partner om deze te verzekeren bij een pensioenverzekeraar.		
1j.2	De kandidaat kan de inhoud beschrijven van de pensioenovereenkomst ingeval van volledig verzekeren, gedeeltelijk verzekeren (bepaald en onbepaald) en eerdere (gedeeltelijk) in eigen beheer opgebouwde aanspraken.	K	Wijziging
1j.6	De kandidaat kan de fiscale aspecten beschrijven van premievrije handhaving pensioen in eigen beheer en verzekeren, basiskennis winstbepalingen (artikel 3:25 e.v. Wet IB), grondige kennis bepalingen Wet op de loonbelasting 1964 (art 18 e.v. Wet LB), basiskennis zakelijkheidbepalingen Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Vpb) inclusief artikel 8 lid 6 (leeftijdsterugstellingen) en de collectieve gangbaarheidstoets.	K	Wijziging
1j.7	De kandidaat kan de verschillen aangeven tussen een kapitaalverzekering afgesloten door de besloten vennootschap, een dekkingsrekening en een polis met een loonbelastingclausule en kan uitleggen welke polis voor een specifieke DGA de beste keuze is.	B	Wijziging
1j.9	De kandidaat kan aspecten verklaren van de werking van de uitkeringsfase bij een verzekerde regeling (verschil tussen pensioenuitkering van verzekeraar als gevolg van afstorting) ten opzichte van eigen beheer en gevolgen voor indexering en de uitkeringsfase voor een oudedagsverplichting.	B	Wijziging
1j.14	De kandidaat kan de gevolgen van het overgangsrecht in de Wet uitfasering PEB, Witteveen, wet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen en Levensloop (Wet VPL) en Invoerings- en	K	Wijziging

	aanpassingswet Pensioenwet (IPW) (de gevolgen indien lopend DGA-pensioen onder de Pensioenwet valt door overgangsrecht) signaleren en kan daarbij situaties beschrijven of waardeoverdracht kan worden toegepast naar en van de DGA-pensioenverzekering. De kandidaat kan het begrip 'open indexatie' beschrijven.		
--	--	--	--

2h.2 De aansluitingsverschillen oplossen tussen de bestaande pensioentoezegging in eigen beheer en de mogelijke pensioentoezegging na invoering Wet uitfasering PEB en overige fiscale maatregelen.	Vertaalt deze pensioentoezegging naar risico's voor de B.V. Legt de financieringsovereenkomst uit. Bepaalt welke verzekeringsoplossing past bij de civielrechtelijke pensioentoezegging van de DGA. Toetst of de eventuele wens om de pensioendatum te vervroegen of te verlaten past bij de reeds bestaande verzekerde oplossing en past diensgevolge actief, indien nodig, het product aan.		Wijziging
---	---	--	------------------

Eindterm 2j De persoon beschikt over het vermogen om in het beheertraject voor de werkgever, actieve-, niet actieve deelnemer en de pensioengerechtigde: <ul style="list-style-type: none"> • de financiële informatiestromen te controleren en de implementatie van het pensioencontract correct uit te voeren; • wijziging of beëindiging van een pensioenverzekering te begeleiden. 			Wijziging
2j.2 Juridische en financiële stukken controleren en indien nodig (laten) corrigeren.	De kandidaat beoordeelt of de juridische en financiële stukken die vanuit de regels van de Pensioenwet (Pw moeten worden opgeleverd voldoen aan de wet, consistent zijn en overeenstemmen met de afspraken met de werkgever, zoals de uitvoeringsovereenkomst, pensioenovereenkomst, Pensioen 1-2-3, polis, rekening courant en pensioenreglement.		Wijziging
2j.5 Een wijziging van de pensioenverzekering begeleiden.	Verstrekt mondeling en schriftelijk begrijpelijke en juiste informatie naar belanghebbenden.	Ten aanzien van de werkgever: Kandidaat brengt in relatie tot de Pensioenwet (Pw), het BW, de WOR en de fiscale wetgeving een wijziging van de pensioenvoorziening tot een succes. Beoordeelt wat de financiële consequenties zijn voor de werkgever van de wijziging. Ten aanzien van de actieve- , niet-actieve deelnemer en pensioengerechtigde; Beoordeelt wat de consequenties zijn van de wijziging.	Wijziging

<p>Eindterm 3f De persoon demonstreert en/of bewijst dat hij het beheer met betrekking tot pensioenvoorzieningen voor werkgevers met ondernemingen van diverse omvang en complexiteit ten behoeve van diens actieve- niet actieve deelnemers en pensioengerechtigden zelfstandig, passend en correct kan uitvoeren In dit beheertraject kunnen zich in ieder geval de volgende zaken voordoen met betrekking tot natuurlijke en/of rechtspersonen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. start en einde dienstbetrekking; 2. overlijden; 3. arbeidsongeschiktheid; 4. echtscheiding of ontbinding partnerregelingen; 5. pensioenrichtleeftijd respectievelijk pensioeningangsdatum; 6. verwachtingen ten aanzien van pensioen; 7. wijziging, beëindiging of revisie van een pensioencontract; 8. collectieve waardeoverdracht; 9. prognosticeren van toekomstige pensioenlasten; 10. versoering of uitbreiding van de pensioenregeling; 11. faillissement of mogelijkheid daartoe; 12. vaste en/of variabele pensioenuitkering. 			<p>Wijziging</p>
<p>3f.3 Handelen in geval van (onverwachte) gebeurtenissen.</p>	<p>Kandidaat handelt op de juiste wijze ingeval van een onverwachte gebeurtenis, zoals overlijden, arbeidsongeschiktheid, echtscheiding etc. van deelnemer aan pensioenvoorziening. Kandidaat berekent aanspraken correct. Kandidaat beoordeelt of risicoprofiel opnieuw moet worden vastgesteld.</p>	<p>Hoe ga ik nu om met de bestaande pensioenvoorziening? Wat is nu mijn positie en welk gedrag hoort hierbij?</p>	<p>Wijziging</p>

<p>Eindterm 3g De persoon demonstreert en/of bewijst dat hij voor de directeur-grotaandeelhouder het beheer met betrekking tot zijn eigen pensioenverzekeringen zelfstandig, correct en passend kan uitvoeren, in ten minste de volgende situaties.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. overlijden; 2. arbeidsongeschiktheid; 3. echtscheiding of ontbinding partnerregelingen; 4. pensioenrichtleeftijd respectievelijk pensioeningangsdatum 5. verwachtingen ten aanzien van pensioen (onder meer Wet uitfasering PEB); en 6. faillissement of de mogelijkheid daartoe. 	<p>Wijziging</p>
--	-------------------------

Wft module Schadeverzekeringen particulieren

<p>4a.2 Integer omgaan met de klantgegevens</p>	<p>De kandidaat gaat integer met de klantgegevens om. Respecteert privacy- en patiëntenrechten (o.a. WGBO, WMK).</p>	<p>Waarborgt dat interne automatisering goed beveiligd en reproduceerbaar is in geval van calamiteiten. Borgt dat gebruikers systeem middels een rollen en rechtensysteem alleen die gegevens kunnen raadplegen die passen bij de functie.</p>	<p>Wijziging</p>
---	--	--	-------------------------

Toetsterm	Omschrijving toetsterm	Niveau	Wijziging/nieuw
1c.7	De kandidaat kan in hoofdlijnen het verschil in dekking omschrijven tussen verzekeringen die betrekking hebben op hetzelfde risico-object.	K	Wijziging
1d.5	De kandidaat kan omschrijven wat samenloop is en hier voorbeelden van noemen.	K	Wijziging

2f.8 Het beheertraject op de juiste wijze vastleggen in het klantdossier.	Dossier bevat de juiste gegevens, die op een makkelijke manier terug te vinden zijn. Te beoordelen is of het beheer op een juiste manier heeft plaatsgevonden.	In verband met de zorgplicht is een goede vastlegging en archivering van belang. Ook in het kader van het toezicht is het van belang dat het dossier compleet en goed reconstrueerbaar is. De privacywetgeving moet daarbij betrokken worden.	Wijziging
---	--	--	------------------

Wft module schadeverzekeringen zakelijk

4a.2 Integer omgaan met de klantgegevens.	De kandidaat gaat integer met de klantgegevens om. Respecteert privacy - en patiëntenrechten (o.m. WGBO, WMK).	Waarborgt dat interne automatisering goed beveiligd en reproduceerbaar is in geval van calamiteiten. Borgt dat gebruikers systeem middels een rollen- en rechtensysteem alleen die gegevens kunnen raadplegen die passen bij de functie.	Wijziging
---	--	--	------------------

Toetsterm	Omschrijving toetsterm	Niveau	Wijziging/nieuw
1e.4	De kandidaat kan omschrijven wat (oneigenlijke)samenloop is en hier voorbeelden van noemen.	K	Wijziging

2f.8 Het beheertraject op de juiste wijze vastleggen in het klantdossier.	Dossier bevat de juiste gegevens en deze zijn op een gemakkelijke manier terug te vinden. Te beoordelen is of het beheer op een juiste manier heeft plaatsgevonden.	In verband met de zorgplicht is een goede vastlegging en archivering van belang. Ook in het kader van het toezicht is het van belang dat het dossier compleet en goed reconstrueerbaar is. De privacy wetgeving moet daarbij betrokken worden.	Wijziging
---	--	---	------------------

Wft module Vermogen

Toetsterm	Omschrijving toetsterm	Niveau	Wijziging/nieuw
1a.8	De kandidaat kan de relevante wettelijke regels inzake handelingsbekwaamheid, toestemmingsvereiste en onderbewindstelling uitleggen.	B	Nieuw
1b.9	De kandidaat kan de relatie verklaren tussen sociale voorzieningen en sociale verzekeringen aan de ene kant en fiscale wetgeving, inkomen en vermogen aan de andere kant.	B	Wijziging
1h.1	De kandidaat kan de verschillende vormen van dienstverlening omschrijven: advies, beheer, execution only.	K	Wijziging
1l.4	De kandidaat kan aangeven wat het doel van het Essentiële –informatiedocument (Eid) is , welke informatie er in te vinden is en voor welke producten het gebruikt wordt.	B	Wijziging
1l.12	De kandidaat kan index beleggen, lifecycle beleggen en het verschil tussen passief en actief beleggen uitleggen met de daarbij behorende voor- en nadelen.	B	Wijziging

1l.13	De kandidaat kan op basis van de risicometer Beleggen het verschil in volatiliteit van het rendement van de diverse beleggingsfondsen aangeven.	B	Wijziging
-------	---	---	------------------

2d.3 De werkgeverspensioenregeling interpreteren	Gebruikt de juiste gegevens (bijvoorbeeld Pensioen 1-2-3, standaardmodellen (vast en variabel pensioen), het Uniform Pensioen Overzicht (UPO) en overzicht uit www.mijnpensioenoverzicht.nl) om de pensioenaanspraken te begrijpen, te beoordelen en toe te passen.	Te gebruiken in het kader van een uit te brengen vermogensadvies (bijvoorbeeld voor de pensioenaanvulling). Hiervoor is kennis nodig van de verschillende opbouwregelingen uitkeringsmethodes en de risico's ervan. Verder is kennis over rekenrente en prognosemethodieken nodig.	Wijziging
--	--	--	------------------

3b.1 De behoeften met betrekking tot vermogens-op- en afbouw analyseren.	Bevindt zich in een gespreksituatie met diverse partijen. De advisering aan deze groepen is van toepassing voor het afdekken van risico's van overlijden en arbeidsongeschiktheid in relatie tot de oudedagsvoorziening in privé.	Brengt behoeften in kaart zonder vooringenomen instelling. Signaleert eventuele dilemma's op het gebied van integer handelen. Benoemt welke belangen betrokken partijen hebben en benoemt hoe wordt omgegaan met een gerezen dilemma. Onderkent de effecten van verschillende inkomenssituaties op het vermogen in de levensfasen van de klant.	Durf ik in complexe fiscale situaties hulp in te roepen van derden, (gecertificeerd) financieel planner, accountant. Ken ik mijn grenzen?	Wijziging
--	---	---	---	------------------

1n.7	<p>De kandidaat kan uitleggen wat de afwegingen zijn voor de keuze in situaties van omzetting van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - een lijfrente kapitaal naar een vaste uitkering of uitkering in belegginseenheden; - een pensioenkapitaal naar een vaste en/of variabele uitkering 	B	Wijziging
------	--	---	------------------

2g.13 Het adviestraject op de juiste wijze vastleggen in het klantdossier.	Dossier bevat de juiste gegevens en deze zijn op een makkelijke manier terug te vinden. Te beoordelen is of de advisering op een juiste manier heeft plaatsgevonden.	In verband met de zorgplicht is een goede vaststelling en archivering van belang. Ook in het kader van het toezicht is het van belang dat het dossier compleet en goed reconstrueerbaar is. De privacywetgeving moet daarbij betrokken worden.	Wijziging
2g.14 De gevolgen van de keuze voor een vaste en/of variabele uitkering op de nabestaanden-voorziening onderkennen.	De kandidaat kan de invloed van de keuze voor een vaste en/of variabele uitkering op het nabestaandenpensioen toelichten.		Wijziging

1p.8	De kandidaat kan aangeven wanneer het opstellen van een nieuw risicoprofiel noodzakelijk is.	B	Wijziging
------	--	---	------------------

2i.5 Beoordelen of de allocatie aangepast moet worden.	<p>Tijdens mutatiemomenten signaleert de kandidaat tijdig of de door de klant verstrekte informatie en/of verandering in persoonlijke financiële situatie gevolgen hebben voor het risicoprofiel van de klant, zodat de strategische assetallocatie bijgesteld kan worden en andere passende financiële instrumenten kunnen worden geselecteerd.</p> <p>Kandidaat onderkent de hoofdsomrisico's. De allocatie sluit aan bij de actuele doelstellingen van de klant.</p> <p>Kandidaat geeft advies op basis van de wijzigingen.</p>	Het is van groot belang om hoofdsomrisico's te onderkennen en te beheersen tegen het einde van de looptijd van de belegging of het ingaan van de besteding van de belegging, (oudedagsvoorzieningen, aflossen hypotheek ed.).	Wijziging
--	--	---	------------------

Wft module Hypothecair krediet

Toetsterm	Omschrijving toetsterm	Niveau	Wijziging/nieuw
1a.3	De kandidaat kan de relevante gedragscodes en actuele wet- en regelgeving voor hypotheekadvies uitleggen.	B	Wijziging
1a.4	De kandidaat kan de relevante regelgeving benoemen op de volgende gebieden: <ul style="list-style-type: none"> • erfrecht; • huwelijksvermogensrecht en overige samenlevingsvormen; • publiekrechtelijke gebruiksbeperkingen; 	K	Wijziging

	<ul style="list-style-type: none"> • overeenkomstenrecht, waaronder titel 2a boek 7 BW en de Wck • sociale verzekeringen; • overige relevante regelgeving op het gebied van consumptief- en hypothecair krediet en de onroerende zaken of overige (register)goederen waarvoor deze kredieten worden verstrekt. 		
1a.6	De kandidaat kan de pre- en postcontractuele informatieverplichtingen voor hypothecair krediet benoemen en verklaren.	B	Wijziging
1a.7	De kandidaat kan de fiscale behandeling van consumptieve kredieten in box 1 en box 3 van de inkomstenbelasting uitleggen.	B	Wijziging
1a.8	De kandidaat kan de regelgeving ter voorkoming van overkreditering van een consumptief krediet uitleggen.	B	Wijziging
1a.9	De kandidaat kan de relevante gedragscodes en actuele wet- en regelgeving voor consumptief krediet uitleggen.	B	Wijziging
1a.10	De kandidaat kan de pre- en postcontractuele informatieverplichting voor consumptief krediet benoemen en verklaren.	B	Wijziging
1a.11	De kandidaat kan de hoofdlijnen van de richtlijn 2008/48/EG (richtlijn consumentenkrediet) en de eisen die zij stelt op gebied van adverteren, precontractuele en contractuele informatie uitleggen.	B	Wijziging
1b.4	De kandidaat kan de positie, de rol en het taakgebied van de hypotheekadviseur uitleggen.	B	Wijziging
1b.6	De kandidaat kan ten behoeve van hypotheekadvies de verschillende koopconstructies en koopstimulerende maatregelen onderscheiden.	B	Wijziging
1b.7	De kandidaat kan het tijdpad, de geldstroom en het documentenverkeer van het verstrekken van een hypothecair krediet beschrijven.	K	Wijziging

1b.9	De kandidaat kan de belangrijkste elementen uitleggen in de voorlopige koopovereenkomst (ontbindingsclausule, data en waarborgsom, bijzondere bepalingen) en in de akte van levering (hoogte van inschrijving, overinschrijving), indien sprake is van een (voorgenomen) aankoop van een woning.	B	Wijziging
1b.10	De kandidaat kan het aanbod en de marktpositie van de verschillende categorieën consumptief kredietverleners alsook de rol en functie van het intermediair beschrijven.	K	Wijziging
1b.11	De kandidaat kan de achtereenvolgende stappen in het aanvraag, beoordelings- en verstrekingsproces van een consumptief krediet benoemen.	K	Wijziging
1b.12	De kandidaat kan benoemen welke factoren een rol kunnen spelen bij het beoordelen van de hoogte van een aanvraag en het bepalen van een kredietvergoeding (waaronder risk-based pricing).	K	Wijziging

2a.3 De documenten uitleggen.	De relevante informatie is correct, duidelijk en niet-misleitend, en afgestemd op het begripsniveau van de klant.	Bijvoorbeeld het dienstverleningsdocument, de opdrachtbevestiging, de algemene voorwaarden, de incassomachtiging, de betalingsopdracht, het toetsantwoord BKR en de aanvraagformulieren.	Wijziging
2a.5 Formulieren en offertes invullen, aanvragen en controleren.	De kandidaat werkt gestructureerd en is alert op fouten.	Betreft formulieren en offertes die samenhangen met het advies in consumptief en hypothecair krediet.	Wijziging

1d.2	De kandidaat kan uitleggen hoe risico's met betrekking tot hypothecair krediet in relevante situaties beheersbaar worden.	B	Wijziging
1d.3	De kandidaat kan uitleggen hoe risico's met betrekking tot consumptief krediet in relevante situaties beheersbaar worden.	B	Wijziging

2c.2 Het inkomen dat relevant is voor het advies over consumptief krediet berekenen en vaststellen.	Aan de hand van de meegeleverde bewijsstukken, zoals loonstrook, uitkeringsspecificatie en UPO. De kandidaat kan de inkomsten en uitgaven ordenen en herberekenen tot gegevens die uitgangspunt voor de beoordeling zijn.	De kandidaat is alert op rekenfouten.	Wijziging
---	--	---------------------------------------	------------------

3a.1 Gegevens voor het klantprofiel inventariseren.	Een klantgesprek.	<ul style="list-style-type: none"> • De kandidaat brengt behoefte van de klant in kaart. • Interviewtechniek. • De kandidaat legt begrijpelijk en klantspecifiek uit waarom hij de informatie vraagt en waarvoor hij de informatie nodig heeft. Zoals identificatie, inkomensgegevens, bestaande voorzieningen. • De kandidaat gebruikt de juiste (extra) informatiebronnen van de klant zoals jaarrekening, begroting, balans, aangifte IB, box 3 vermogen e.d. De kandidaat kan onderbouwen hoe wordt omgegaan met geïnventariseerde tegenstrijdigheden, zoals: de laagste lasten en maximale risicodekking(en), geen gewenste en noodzakelijke risicodekking en de geuite klantwens om in de woning te blijven wonen bij het intreden van het onzekere voorval als arbeidsongeschiktheid en/of overlijden. • De kandidaat luistert naar de vraag van de klant en komt hier met 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyseert bij knelpunten de eigen rol. • Reflecteert op eigen vaardigheden. • Gaat na of de klant de uitleg heeft begrepen. • Gaat integer met de klantgegevens om. 	Wijziging
---	-------------------	--	---	------------------

		<p>een duidelijk antwoord op terug.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De kandidaat vraagt door bij ontbrekende of onduidelijke gegevens. • De kandidaat controleert of hij de juiste persoon voor zich heeft en of de klant beschikkingsbevoegd en/of handelingsbekwaam is. • De kandidaat kan de klant begrijpelijk uitleggen waarom de gegevens nodig zijn. 		
3a.2 Het klantprofiel opstellen.		<ul style="list-style-type: none"> • Het klantprofiel is volledig (doelstelling, financiële positie, risicobereidheid, kennis) voor zover relevant voor het opstellen van een passend advies. De kandidaat stelt het klantprofiel vast waarmee toegewerkt kan worden naar een advies. • Klant kan zich herkennen in het profiel. 	Kan uitkomsten van de inventarisatie verantwoorden.	Wijziging

3b.1 De berekende risicodraagkracht in vergelijking met de geïnventariseerde risicobereidheid uitwerken.	De beschikbare informatie uit de inventarisatie.	<p>De kandidaat toetst op basis van klantspecifieke cijfermatige berekeningen: de financiële positie, zoals de inkomsterugval in geval van arbeidsongeschiktheid en overlijden, en de geïnventariseerde onderdelen van het klantprofiel (financiële positie, risicobereidheid en doelstellingen). De klant krijgt daardoor voldoende inzicht in de financiële consequenties, op basis waarvan hij een verantwoorde keuze kan maken.</p> <p>De kandidaat kan uitleggen hoe overkreditering voorkomen kan worden in het geval zich een inkomensrisico voordoet.</p>		Wijziging
--	--	---	--	------------------

3b.2 Gegevens voor het klantprofiel analyseren ten behoeve van consumptief krediet.	<ul style="list-style-type: none"> • De kandidaat berekent de kredietssom, de limiet, de maandtermijn, het contractbedrag, de looptijd, de leencapaciteit en risico's op de juiste wijze, indien gewenst met behulp van de software. • De kandidaat interpreteert het toetsantwoord van het BKR op de juiste wijze. 	De kandidaat begrijpt, in grote lijnen, hoe de kredietssom, de limiet, de maandtermijn, het contractbedrag, de looptijd, de leencapaciteit en risico's tot stand komen.	Wijziging
---	---	---	------------------

Eindterm 1e De persoon baseert zijn advies op grondige kennis van producten met betrekking tot consumptieve en/of hypothecaire kredieten, waaronder het belang van aflossen van de schuld.		Wijziging	
1e.1	De kandidaat kan het verschil tussen nominale en effectieve hypotheekrente aangeven.	B	Wijziging
1e.6	De kandidaat kan de procedures en werkwijzen van informatiesystemen, zoals BKR, verklaren en kan de consequenties van de resultaten uitleggen.	B	Wijziging
1e.10	De kandidaat kan de gevolgen van vervroegde aflossing van hypothecair krediet uitleggen en hiervan de regels toepassen.	B	Wijziging
1e.13	De kandidaat kan de verschillen in beloningswijzen van advies in consumptief en hypothecair krediet uitleggen.	B	Wijziging

Eindterm 1f De persoon baseert zijn advies op grondige kennis van overeenkomstenrecht en zekerhedenrecht relevant met betrekking tot kredieten.	Wijziging
---	------------------

Eindterm 1g De persoon baseert zijn advies op kennis van producten om risico's af te dekken.			Wijziging
1g.1	De kandidaat kan uitleggen welke betalingsbeschermers, naast een hypothecair krediet kunnen worden afgesloten.	B	Wijziging
1g.3	De kandidaat kan uitleggen welke betalingsbeschermers, naast een consumptief krediet kunnen worden afgesloten.	B	Wijziging

1h.1	De kandidaat kan het huidige inkomen vaststellen en een prognose van het toekomstige inkomen geven, in geval van arbeidsongeschiktheid, werkloosheid, overlijden, langlevens (pensionering) en (echt)scheiding.	B	Wijziging
------	---	---	------------------

Eindterm 1i De persoon baseert zijn advies op kennis van consumptief kredietproducten met bijbehorende voorwaarden.			Wijziging
1i.1	De kandidaat kan het verband tussen de economische looptijd van objecten en de looptijd en restantschuld van het krediet uitleggen.	B	Wijziging
1i.2	De kandidaat kan de eigenschappen en toepassingsmogelijkheden van alternatieve financieringsvormen uitleggen.	B	Wijziging
1i.3	De kandidaat kan de verschillende kredietvormen en de krediettechnische kenmerken van de verschillende aflossingsvormen uitleggen.	B	Wijziging
1i.4	De kandidaat kan uitleggen hoe de leencapaciteit van een aanvrager wordt beoordeeld.	B	Wijziging
1i.5	De kandidaat kan de kosten van de verschillende kredietvormen omschrijven en onderling vergelijken.	B	Wijziging

1i.6	De kandidaat kan de werking van de meest gebruikelijke arbeidsongeschiktheids-, werkloosheids- en overlijdensrisicoverzekeringen uitleggen.	B	Wijziging
------	---	---	------------------

Eindterm 2e De persoon beschikt over het vermogen om met betrekking tot het advies:			Wijziging
<ul style="list-style-type: none"> • de mogelijkheden te presenteren; • adviesverantwoordelijkheid te nemen; • te handelen op gewijzigde omstandigheden tijdens het adviestraject; • het adviestraject adequaat vast te leggen in het dossier. 			
2e.1 De mogelijkheden presenteren.	De kandidaat maakt een realistische inschatting of de aanvraag uiteindelijk geaccepteerd zal worden. De kandidaat legt aan de klant alle mogelijkheden voor en bespreekt deze met de klant, zodat deze een bewuste en verantwoorde keuze kan maken. Alle relevante financiële consequenties zijn voor de klant duidelijk.	Een belangrijk aspect van het advies is, dat de analyses cijfermatig worden onderbouwd. Een cijfermatige analyse is in een aantal gevallen, bijvoorbeeld bij het bepalen van de hoogte van de risicodekking, noodzakelijk om te kunnen nagaan of het advies aansluit bij het klantprofiel. Ook is het noodzakelijk dat de klant inzicht heeft in de financiële implicaties (bijvoorbeeld bij oversluiten) of financiële onderbouwing (bijvoorbeeld bij de geadviseerde dekking voor een risicoverzekering) om het advies goed te kunnen beoordelen.	Wijziging
2e.3 Te handelen op gewijzigde omstandigheden tijdens het adviestraject.	De kandidaat kan de gevolgen van wezenlijke wijzigingen tijdens het advies- en aanvraagtraject voor klant en aanbieder inschatten op consequenties.	Bijvoorbeeld: ontslag werknemer tijdens aanvraagtraject hypotheekofferte of consumptief kredietaanvraag alsnog aankarten bij geldverstrekker.	Wijziging
2e.4 Het adviestraject op de	Dossier bevat de juiste gegevens	In verband met de zorgplicht is een goede vastlegging en archivering	Wijziging

juiste wijze vastleggen in het klantdossier.	en deze zijn op een gemakkelijke manier terug te vinden. Te beoordelen is of de advisering op een juiste manier heeft plaatsgevonden.	van belang. Ook in het kader van het toezicht is het van belang dat het dossier compleet en goed reconstrueerbaar is.	
--	--	---	--

Eindterm 3c De persoon demonstreert en/of bewijst dat hij de klant kan adviseren met betrekking tot de financiering van de objecten door middel van een consumptief en/of hypothecair krediet en het bemiddelingstraject tot stand kan laten komen.			Wijziging
3c.1 Een passend advies opstellen.	Uit het totale aanbod van de verschillende aflossings- en rentevormen.	Het advies van de kandidaat is concreet, klantspecifiek en reproduceerbaar en inclusief eventuele aflossingsconstructie mede gebaseerd op het restschuldrisico, renteconstructie en de daarbij behorende woonlastenbeschermer(s), betalingsbeschermers of vergelijkbare en alternatieve oplossingsrichtingen. De kandidaat houdt rekening met de gegevens uit de analysefase en het klantprofiel. Alle gegevens, informatie, documenten en bestaande producten zijn op een juiste wijze vertaald. Bij de betaalbaarheid houdt de kandidaat ook rekening gehouden met de volgende situaties: overlijden, werkloosheid en	Wijziging

		<p>arbeidsongeschiktheid van (één van de) aanvrager(s) en het langlevensscenario (pensionering). De kandidaat zoekt naar oplossingen om het krediet mogelijk te maken, wijst op sparen, aanpassing bestedingspatronen en dergelijke. De kandidaat houdt rekening met alle relevante fiscale regelgeving rondom de (geld)lening (zoals hypotheekrenteaftrek, gevolgen box 3, tussentijdse aflossing). De kandidaat houdt rekening met het relevante juridische kader waarin de aanvrager(s) zich bevind(t)(en). De kandidaat neemt relevante bestaande producten en overeenkomsten mee in het advies. De kandidaat laat aan de klant de consequenties zien van de verschillende rentetypes, -mogelijkheden en aflossingsvormen. De kandidaat geeft bij langlopende hypotheekgerelateerde producten, zoals een KEW of BEW, inzicht in de financiële en fiscale gevolgen van voortijdige beëindiging of wijziging van het product bij onder meer gewijzigde doelstellingen. De kandidaat brengt de afweging met of zonder NHG in kaart bij hypothecair krediet.</p>		
--	--	--	--	--

<p>3c.2 Het advies onderbouwen en uitleggen.</p>	<p>Klantgesprek.</p>	<p>De kandidaat informeert de klant over de relevante financiële, fiscale en juridische implicaties van het aangaan van een krediet en daarbij behorende producten.</p> <p>De kandidaat houdt rekening met de relevante regelgeving en zorgt, waar nodig, voor een kwalitatieve en kwantitatieve onderbouwing (hypothecaire explain- of maatwerksituaties).</p> <p>Onderbouwing van de kandidaat is klantspecifiek en sluit aan bij de kennis en begrip van de klant.</p> <p>Kandidaat kan de betaalbaarheid goed motiveren.</p> <p>De kandidaat geeft in geval van een oversluitadvies een cijfermatige vergelijking van het oude en nieuwe (hypothecair) krediet de (financiële) gevolgen van het oversluiten en de terugverdientijd en legt dit schriftelijk vast.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De kandidaat kan de gevolgen aan de klant inzichtelijk maken. Klant heeft inzicht in de risico's. • De (maand) lasten zijn voor de klant inzichtelijk. • De samenstelling van het krediet en de premie van eventuele betalings- en woonlastenbeschermer(s) zijn voor de klant inzichtelijk. 		<p style="text-align: center;">Wijziging</p>
--	----------------------	---	--	---

3c.5 Adviseren over extra zekerheden of alternatieve financieringswijze.	In situaties waarbij een krediet niet mogelijk of niet passend en verantwoord is.	De fiscale en juridische gevolgen van extra zekerheden, extra inkomstenbronnen, schenkingen of erfenissen zijn in beeld gebracht met betrekking tot het voorgenomen krediet.		Wijziging
3c.6 Adviseren van passende producten in relatie tot het krediet.	Indien kandidaat het krediet verzorgt.	<p>De kandidaat stelt op juiste wijze de verzekerde som vast voor de opstal- en/of inboedelverzekering naast een hypothecair krediet.</p> <p>De kandidaat adviseert bij een hypothecair krediet een passende dekking voor de opstal- en/of inboedelverzekering die aansluit bij de geïnventariseerde gegevens van de klant.</p> <p>De kandidaat stelt op de juiste wijze de verzekerde som voor bij consumptief krediet aanpalende producten vast.</p> <p>Advies met betrekking tot bij consumptief krediet aanpalende producten past bij het gesloten krediet, het risico en de wensen van de klant.</p>		Wijziging

Eindterm 1j De persoon baseert zijn werkzaamheden met betrekking tot het beheer en actueel houden van het advies op basis van kennis van het proces rondom kredietbeheer.			Wijziging
1j.1	De kandidaat kan de procedures en gevolgen uitleggen van de administratieve afhandeling en mutaties in het kader van het beheer van hypothecair krediet.	B	Wijziging
1j.2	De kandidaat kan de wettelijke regels in het kader van achterstalligheid en het ontstaan van non-betaling in geval van hypothecair krediet omschrijven.	K	Wijziging
1j.3	De kandidaat kan uitleggen hoe en wanneer verdragingsrente bij consumptief krediet in rekening wordt gebracht.	B	Wijziging
1j.4	De kandidaat kan in geval van algehele of gedeeltelijke extra aflossing van consumptief krediet uitleg geven over de (mogelijke) kosten en de invloed op de resterende of theoretische looptijd en termijnbedrag.	B	Wijziging
1j.5	De kandidaat kan de mogelijkheden van de consumptief kredietgever voor beslaglegging en uitwinning benoemen.	K	Wijziging
1j.6	De kandidaat kan het (wettelijke) traject voor schuldsanering beschrijven.	K	Wijziging
1j.7	De kandidaat kan de procedures en gevolgen uitleggen van de administratieve afhandeling en mutaties in het kader van het beheer van consumptief krediet.	B	Wijziging
1j.8	De kandidaat kan de wettelijke regels in het kader van achterstalligheid en het ontstaan van non-betaling in geval van consumptief krediet omschrijven.	K	Wijziging

Eindterm 2f De persoon beschikt over het vermogen om het beheertraject adequaat vast te leggen in het dossier.			Wijziging
2f.1 Het beheertraject op de juiste wijze vastleggen in het klantdossier.	Dossier bevat de juiste gegevens en deze zijn op een makkelijke manier terug te vinden. Te beoordelen is of het beheer op een juiste manier heeft plaatsgevonden.	In verband met de zorgplicht is een goede vastlegging en archivering van belang. Ook in het kader van het toezicht is het van belang dat het dossier compleet en goed reconstrueerbaar is. De privacywetgeving moet daarbij betrokken worden.	Wijziging

Eindterm 3e De persoon demonstreert en/of bewijst dat hij tijdens de looptijd van het consumptief en /of hypothecair krediet kan adviseren op basis van eventuele wijzigingen in wet- en regelgeving, productaanpassingen of gewijzigde klantomstandigheden.				Wijziging
3e.3 Beoordelen of aanpassing van het krediet en eventueel daarmee verband houdende financiële producten en/of andere oplossingsrichtingen wenselijk zijn en, waar nodig, komen met een concreet advies en bemiddelingsvoorstel.	Gedurende de looptijd van het product zoals wijzigingen in wet- en regelgeving en de daaruit voortvloeiende productaanpassingen.	De kandidaat actualiseert het klantprofiel: De kandidaat beoordeelt de impact van de verandering op het eerdere advies. De kandidaat adviseert over een bestaand krediet en daaraan gerelateerde producten, aan de hand van de actuele informatie.	De kandidaat bepaalt op de juiste wijze aan de hand van de nieuwe informatie wat de eventuele consequenties zijn voor de lopende financiering. • De verstrekking is	Wijziging

			ook op langere termijn passend en verantwoord. • De kandidaat houdt rekening met het actuele klantprofiel en de actuele situatie.	
3e.5 Het bedrag aan te restitueren rente en kosten voor vervroegde aflossing van een consumptief krediet berekenen.		Ingeval van algehele en gedeeltelijke aflossing.	Het bedrag is berekend aan de hand van de gegevens uit de administratie.	Wijziging

3f.1 Adviseren ingeval van niet-nakomen contractuele verplichtingen.	Klantgesprek.	De kandidaat informeert de klant over het niet-nakomen van zijn contractuele verplichtingen met betrekking tot het consumptief of hypothecair krediet, zoals het niet betalen van rente en/of aflossing geldlening, verzekeringspremies. De kandidaat geeft duidelijke en volledige uitleg over het proces en zoekt naar (tijdelijke) oplossingen bij betalingsproblemen. De uitleg door de kandidaat is conform de wettelijke mogelijkheden en de mogelijkheden bij Nationale	Gebruik maken van de vaardigheden die horen bij een slechtnieuwsgesprek: korte introductie, slecht nieuws meedelen, opvangen emoties, argumenten toelichten en hoe dan verder. Evalueert of er	Wijziging
--	---------------	--	---	------------------

		Hypotheek Garantie. De kandidaat verwijst waar nodig door naar instanties die de klant verder kunnen helpen.	voldoende is gedaan om de klant van dienst te zijn bij betalingsproblemen.	
--	--	---	--	--